

Kuntavaaleihin liittyvät järjestelyt

Kvltk 01.12.2020 § 9

Oikeusministeriö on lähettänyt kunnanhallituksille kirjeen lokakuussa liittyen kuntavaalien 2021 järjestämiseen. Huomioitava tästä on muun muassa koronavirusepidemiaan liittyvät, tässä vaiheessa, annetut ohjeistukset:

Koronaviruksen aiheuttama maailmanlaajuinen covid-19-tartuntatautiepidemia johti keväällä 2020 Suomessakin laajoihin valtioneuvoston päättämiin rajoitustoimiin, joita on sittemmin tilanteen helpottuessa asteittain purettu. Elokuussa epidemia on kuitenkin alkanut Suomessakin uudelleen voimistua, mistä johtuen valtioneuvosto on tehnyt eräitä uusia linjauksia, mm. periaatepäätöksen maskisuosituksesta ja etätyöstä.

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon koronavirustilanteen ja varautumaan siihen, että jos tilanne on jossain muodossa edelleen päällä vielä ensi keväänäkin, kuntavaalien toimittamisessa on syytä ottaa käyttöön eräitä erityisjärjestelyitä. Niitä selostetaan osittain tässä kirjeessä ja yksityiskohtaisemmin myöhemmin annettavissa oikeusministeriön vaaliohjeissa. Lisäksi kuntien on huomioitava myös sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) yleiset ohjeet ja suositukset.

Oikeusministeriö seuraa epidemiatilannetta jatkuvasti ja pitää kuntia ajan tasalla kuntavaalien valmisteluihin liittyen.

Kuntavaalit toimitetaan nykyisen vaalilain puitteissa. Vaalilaki tarjoaa hyvät lähtökohdat joustaviin ratkaisuihin, jotta vaalit voidaan toimittaa luotettavasti ja turvallisesti. Kunnan on huolehdittava, että

- a) äänestyspaikkoja on riittävästi,
- b) äänestyspaikat ovat tiloissa, joissa voidaan toteuttaa turvavälit niin äänestäjien kuin vaalivirkailijoidenkin osalta. Kunta voi harkita myös yleisen ennakoäänestyspaikan ja/tai vaalipäivän äänestyspaikan äänestystilan sijoittamista ulkotilaan (esimerkiksi teltaan äänestyspaikan pihalle);
- c) ennakoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet kuitenkin huomioiden (vaalilain mukaiset maksimit ovat arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 9-18). Kunta voi suositella, että osa äänestysajasta varattaisiin ensisijaisesti ns. riskiryhmiin kuuluville;
- d) vaalivirkailijoita rekrytoidaan riittävästi. Ennakoäänestyspaikoissa resursseja tarvitaan esimerkiksi äänestäjän henkilöllisyyden tarkastukseen ja äänestyslipun antoon, äänestyksen vastaanottopisteisiin sekä jonojen ja turvavälien ohjaukseen. Vastaavasti vaalipäivän äänestyksessä vaalilautakuntien tulisi toimia lähtökohtaisesti viisijäsenisinä (vaikka päätösvaltaiseen kokoonpanoon riittääkin kolme jäsentä) ja tarvittaessa myös vaalilautakunnan varajäsenet voivat olla paikalla. Kunnan tulee myös huolehtia siitä, että kotiaänestyksen vaalitoimitsijoita rekrytoidaan riittävästi ja että vaalitoimikuntia nimetään tarvittaessa useampia kuin yksi. Kaikkia tehtäviä varten on syytä rekrytoida myös varahenkilöitä;
- e) äänntenlaskenta, ennakoäänestysasiakirjojen tarkastus ja

ehdokasasettelutehtävät järjestetään siten, että riittävät turvavälit voidaan näissäkin tehtävissä toteuttaa.

Oikeusministeriö antaa myöhemmin, yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen

kanssa, tarkempia suosituksia siitä,

- minkälaisia suojavarusteita (esimerkiksi kasvomaskit) vaalivirkailijoiden tulisi mahdollisesti käyttää;
- miten äänestyspaikat tulisi varustella (esimerkiksi ohjeet äänestäjille, äänestyskoppien sijoittelu riittävän etäälle toisistaan, käsidesimahdollisuus, tarvittaessa vaalitoimitsijan ja äänestäjän välissä muovipeksi jne.);
- mitä seikkoja koti- ja laitosäänestysten toimittamisessa tulee ottaa huomioon.

Tärkeitä päivämääriä ja kokouksia keskusvaalilautakunnalle

Alkuvuonna 2021 keskusvaalilautakunta kokoontuu muun muassa seuraaviin asioihin liittyen:

- vaalikuulutukset muun muassa äänestyspaikoista, ajoista ym. sekä viimeistään 1.3. keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten jättämisestä ja valtuutettujen lukumäärästä kuuluttaminen)
- ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoista päättäminen
- määrää kotiäänestyksen ja laitosäänestyksen vaalitoimitsijoiksi Euran kunnan vaalitoimikuntaan nimetyt jäsenet ja varajäsenet.

9.3. ennen klo 16 ehdokashakemukset viimeistään jätettävä kunnan keskusvaalilautakunnalle

15.3. Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten tarkastus)

18.3. viimeistään klo 16 keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokasasettelun vahvistaminen ja ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen)

16.4. klo 19 keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänentien tarkastus)

18.4. klo 9-20 Vaalipäivä

19.4. klo 12 viimeistään keskusvaalilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)

21.4. klo 18 viimeistään keskusvaalilautakunnan kokous (tuloksen vahvistaminen)

Esityslistan oheismateriaalina oikeusministeriön antamat ohjeet.

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Keskusvaalilautakunnan sihteeri
Keskusvaalilautakunta merkitsee ohjeet ja aikataulut tiedoksi.

Päätös

Keskusvaalilautakunta
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
